

พฤติกรรมกรรมการออมเพื่อเตรียมตัวในการใช้ชีวิตหลังเกษียณ ของพนักงานบริษัท
ในเขตห้วยขวาง

The Saving behavior to prepare for living after retirement
of company employees in Huai Khwang District

พิพัฒน์ พิทักษ์บุษราคัม pipat.pitakbudsarakam@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมเพื่อเตรียมตัวในการใช้ชีวิตหลังเกษียณของพนักงานบริษัทในเขตห้วยขวาง โดยทำการศึกษากลุ่มพนักงานบริษัทในเขตห้วยขวาง จำนวนกลุ่มละ 400 คน ใช้การรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัทในเขตห้วยขวาง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยช่วงอายุที่พบโดยมากเป็นช่วงอายุ 36-40 ปี สถานภาพโดยมากเป็นสถานภาพโสด การศึกษาโดยมากจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ตำแหน่งงานโดยมากเป็นตำแหน่งงานระดับพนักงาน/เจ้าหน้าที่ รายได้ครอบครัวโดยมากอยู่ในช่วงรายได้ 0-40,000 บาท/เดือน และค่าใช้จ่ายของครอบครัวโดยมากอยู่ในช่วง 0-40,000 บาท/เดือน

กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติความคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการออม โดยมีผลต่อการออมอยู่ในระดับมาก โดยวัตถุประสงค์ของการออมโดยมาก เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน เพื่อใช้เป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต เพื่อผลตอบแทน เพื่อซื้อทรัพย์สิน ซึ่งวัตถุประสงค์ของการออมที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ เพื่อเป็นมรดกให้ครอบครัว เพื่อลดหย่อนภาษี และเพื่อเป็นทุนการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างมีช่องทางการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ มีผลต่อการออม รองลงมาเป็นการซื้อทองคำ LTF/RMF ซื้อประกันชีวิต ฝาก ถกส และช่องทางการออมที่อยู่ในระดับน้อย คือการซื้อพันธบัตรรัฐบาล ซื้อหุ้นกู้เอกชน

กลุ่มตัวอย่างแหล่งมีข้อมูลในการออมโดยมาก มาจากสื่อ Internet รองลงมาจาก หัวหน้างาน/เพื่อนร่วมงาน และน้อยที่สุดคือบทวิเคราะห์จากโบรกเกอร์

คำสำคัญ พฤติกรรมการออม วัตถุประสงค์ในการออม ช่องทางการออม แหล่งข้อมูลเพื่อใช้หาข้อมูล

ABSTRACT

The purpose of this study was to study the savings behavior in preparation for the retirement life of company employees in Huay Kwang District. By conducting a study of a group of employees in Huay Khwang District, each group of 400 people, using data collection with questionnaires

The study indicated that Sample of company employees in Huay Khwang Mostly female The age range found by many is 36-40 years of age. Status is very much a single status. Education by graduating with a bachelor's degree Job positions, most of which are job positions for staff/ staff Most family income is in the income range 0-40,000 baht / month and the family expenses are in the range of 0-40,000 baht / month.

The sample group had the opinion about the purpose of saving. Which affects the savings at a high level By the purpose of saving by many For emergency spending To use as a source of funds in the future For returns To buy property Which the purpose of saving is at a moderate level, ie to be a family heritage For tax deductions And to be a scholarship

The sample group has deposit channels with commercial banks. Affects the savings Followed by buying gold, LTF / RMF, buying life insurance, bank logo, and saving channels at a low level. Is the purchase of government bonds Buy private debentures

The sample group has information on saving, mostly from Internet media, followed by supervisors / colleagues. And the least is the analysis from the broker

Keywords : savings behavior Savings objectives Saving channels Resources for finding information

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การออมเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ชีวิตบรรลุเป้าหมายในสิ่งที่มุ่งหวัง เช่น ออมเงินเพื่อสมัครเรียนคอร์สพิเศษ ออมเงินเพื่อไปเที่ยวต่างประเทศ ออมเงินเพื่อจะซื้อบ้านในอนาคต เป็นต้น ซึ่งการออมเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่จะทำให้ผู้ออมบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้การออมเงินไว้เพื่อใช้ยามฉุกเฉิน ยังช่วยลดปัญหาสภาพคล่องทางการเงินเมื่อได้ เช่น มีเงินสำรองตอนเจ็บป่วย มีเงินซ่อมบ้านซ่อมรถ ฯลฯ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการออมเงินนั้นมีความสำคัญกับชีวิตของทุกคนมาก เพราะมันเป็นปัจจัยที่จะทำให้เราได้ในสิ่งที่ต้องการ โดยที่ไม่เดือดร้อน สภาพสภาพคล่อง หรืออย่างร้ายแรงก็ต้องเป็นหนี้

เงินออมถือเป็นปัจจัยที่จะทำให้เป้าหมายที่กำหนดไว้ในอนาคตสำเร็จและเป็นจริงขึ้นมา เช่น กำหนดเป้าหมายไว้ว่าจะต้องมีบ้านเป็นของตนเองในอนาคตให้ได้ นอกจากนี้เงินออมยังช่วยแก้ปัญหาความเดือดร้อนทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิดอีกด้วย ดังนั้นการออมจึงมีประโยชน์มาก

ปัจจุบันการออมเงินมีทั้งที่เป็นระบบบังคับเช่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ระบบประกันสังคม ระบบบำนาญของข้าราชการ เป็นต้น ส่วนการออมแบบสมัครใจ เช่น การฝากเงินกับสถาบันการเงิน การทำประกันชีวิต การเข้าร่วมกองทุนเงินออมต่าง ๆ การออมเงินด้วยการสะสมเงินเข้ากองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ กองทุนรวมระยะยาว กองทุนสวัสดิการชุมชน การออมโดยการลงทุนในสินทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

จากความสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทางประชากร รวมถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการออมจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงพฤติกรรมการออมเงินของวัยทำงาน และปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงินของพนักงานบริษัท ในเขตห้วยขวาง โดยเฉพาะกลุ่มวัยทำงานที่มีอายุระหว่าง 25 – 45 ปี เนื่องจากเป็นวัยที่ใกล้เข้าสู่วัยเกษียณ โดยเลือกศึกษาจากกลุ่มพนักงาน ที่มีตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ – ผู้อำนวยการ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันทางด้านรายได้ และการค่าใช้จ่าย ซึ่งอาจจะมีผลต่อการเก็บออมเงิน เพื่อเตรียมไว้ในวัยหลังเกษียณ ผู้วิจัยหวังว่าการศึกษารุ่นนี้จะมีประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการออกนโยบาย การวางแผน การส่งเสริมการออม โดยที่ระหว่างพนักงานที่มีตำแหน่งงานระดับเจ้าหน้าที่ ถึง ระดับผู้อำนวยการ และมีปัจจัยใดที่ส่งผลต่อการออม

ของพนักงานทั้งสองกลุ่มที่ต่างกัน และจะได้นำผลการศึกษาไปปรับใช้กับประชากรในกลุ่มที่มีแหล่งที่มาของรายได้ต่างกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงแนวคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการออม เช่น เพื่อใช้เป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน เพื่อซื้อทรัพย์สิน เพื่อเป็นมรดกให้ครอบครัว เพื่อการลดหย่อนภาษี เพื่อผลตอบแทน เพื่อเป็นทุนการศึกษา

2. การศึกษาถึงพฤติกรรมการออมเงินของพนักงานบริษัท จะเป็นการศึกษาพฤติกรรมการออมในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ ฝากเงินธนาคารพาณิชย์ ซื้อประกันชีวิต ซื้อ LTF/RMF ฝากเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ ซื้อสลาก ธกส ซื้อกองทุนรวม ซื้อทองคำ ซื้อหุ้นกู้เอกชน ซื้อพันธบัตรรัฐบาล

3. การศึกษาถึงแหล่งข้อมูลเพื่อใช้หาข้อมูลสำหรับการออม ได้แก่ สื่อ Internet โทรศัพท์ / วิทยุ/ หนังสือพิมพ์ คนในครอบครัว หัวหน้า/เพื่อนร่วมงาน พนักงานขายหรือสถาบันการเงิน บทวิเคราะห์ของโบรกเกอร์

สมมติฐานของการวิจัย

1. ลักษณะส่วนบุคคลซึ่งมี เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ ค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกัน

2. แนวคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการออม เช่น เพื่อใช้เป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน เพื่อซื้อทรัพย์สิน เพื่อเป็นมรดกให้ครอบครัว เพื่อการลดหย่อนภาษี เพื่อผลตอบแทน เพื่อเป็นทุนการศึกษา ที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะส่วนบุคคล

3. พฤติกรรมการออมเงินของพนักงานบริษัท จะเป็นการศึกษาพฤติกรรมการออมในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ ฝากเงินธนาคารพาณิชย์ ซื้อประกันชีวิต ซื้อ LTF/RMF ฝากเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ ซื้อสลาก ธกส ซื้อกองทุนรวม ซื้อทองคำ ซื้อหุ้นกู้เอกชน ซื้อพันธบัตรรัฐบาล ที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะส่วนบุคคล

4.แหล่งข้อมูลเพื่อใช้หาข้อมูลสำหรับการออม ได้แก่ สื่อ Internet โทรทัศน์ / วิทยุ / หนังสือพิมพ์ คนในครอบครัว หัวหน้า/เพื่อนร่วมงาน พนักงานขายหรือสถาบันการเงิน บทวิเคราะห์ของโบรกเกอร์ ที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะส่วนบุคคล

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา

ศึกษาพฤติกรรมการออม ของลักษณะส่วนบุคคล แนวคิดและพฤติกรรมการออมโดยจำแนกตามลักษณะประชากร แนวคิดและพฤติกรรม และหาความสัมพันธ์ของการส่งผลของลักษณะส่วนบุคคลกับแนวคิดและพฤติกรรมการออมก่อนการเกษียณของพนักงานบริษัทในเขตห้วยขวาง

ขอบเขตสถานที่

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะพนักงานบริษัทในเขตห้วยขวาง

ขอบเขตระยะเวลา

ช่วงเดือนมีนาคม 2562

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

พนักงานบริษัทในเขตห้วยขวาง จำนวน 400 คน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดตัวแปรอิสระ (independent variables) และตัวแปรตาม (dependent variables) ดังนี้

1.ลักษณะส่วนตัวบุคคล เช่น เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ของครอบครัว รายจ่ายของครอบครัว

2.แนวคิดและพฤติกรรมการออม เช่น วัตถุประสงค์ในการออม ช่องทางในการออม แหล่งข้อมูลเพื่อใช้หาข้อมูลในการออม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ จะใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (closed-ended question) และคำถามปลายเปิด (open-ended question) ซึ่งมี 3 ส่วนใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล แบบให้เลือกตอบจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ของครอบครัว ค่าใช้จ่ายในการครองชีพเฉลี่ยของครอบครัว ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายปิด

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการออม แบ่งออกเป็น 3 ด้าน

1. วัตถุประสงค์ของการออม
2. ช่องทางในการออม
3. แหล่งข้อมูลเพื่อใช้ในการออม

ส่วนที่ 3 เป็นการสอบถามแนวคิดเกี่ยวกับการออม

ทำการทดสอบความเที่ยงตรง (validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสร้างเครื่องมือวิจัยและด้านการศึกษา ตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของข้อคำถามแต่ละข้อว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้หรือไม่ โดยวิธีการหาค่า IOC (item-objective congruence index) ดัชนีความสอดคล้องที่ 0.5 ขึ้นไป หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข

หาความเชื่อมั่น (reliability) โดยผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะวิจัย จำนวน 30 คน หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach Alpha coefficient) ซึ่งค่าแอลฟาที่ได้ แสดงถึงระดับความคงที่ของแบบสอบถาม โดยมีค่าระหว่าง $0 < \alpha < 1$ ถ้ามีค่าใกล้เคียงกับ 1 มาก แสดงว่า มีความเชื่อมั่นมาก ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.854

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

รูปแบบการออมมีความสัมพันธ์กับการใช้ชีวิตหลังเกษียณ ของพนักงาน ของบริษัท ในเขตห้วยขวาง ผู้วิจัยจะใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการออม กับการใช้ชีวิตหลังเกษียณของพนักงานบริษัท ในเขตห้วยขวาง

สรุปอภิปรายและข้อเสนอแนะ

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็น 70% โดยช่วงอายุที่พบโดยมากเป็นช่วงอายุ 36-40 ปี สถานภาพโดยมากเป็นสถานภาพโสด การศึกษาโดยมากจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ตำแหน่งงานโดยมากเป็นตำแหน่งงานระดับพนักงาน/เจ้าหน้าที่ รายได้ครอบครัวโดยมากอยู่ในช่วงรายได้ 0-40,000 บาท/เดือน และค่าใช้จ่ายของครอบครัวโดยมากอยู่ในช่วง 0-40,000 บาท/เดือน

2. กลุ่มตัวอย่างมีทัศนะความคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการออม โดยมีผลต่อการออมอยู่ในระดับมาก โดยวัตถุประสงค์ของการออมโดยมาก เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน เพื่อใช้เป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต เพื่อผลตอบแทน เพื่อซื้อทรัพย์สิน ซึ่งวัตถุประสงค์ของการออมที่อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ เพื่อเป็นมรดกให้ครอบครัว เพื่อลดหย่อนภาษี และเพื่อเป็นทุนการศึกษา

3. กลุ่มตัวอย่างมีทัศนะความคิดเกี่ยวกับช่องทางในการออม ซึ่งมีผลต่อการออมในระดับมาก คือช่องทางฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ รองลงมาเป็นการซื้อทองคำ LTF/RMF ซื้อประกันชีวิต ฌลาก ธกส และช่องทางออมที่อยู่ในระดับน้อย คือการซื้อพันธบัตรรัฐบาล ซื้อหุ้นกู้เอกชน

4. กลุ่มตัวอย่างมีทัศนะความคิดเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลในการออม โดยมาก มาจากสื่อ Internet รองลงมาจาก หัวหน้างาน/เพื่อนร่วมงาน และน้อยที่สุดคือบทวิเคราะห์จากโบรกเกอร์

อภิปรายผล

พฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมเพื่อเตรียมตัวในการใช้ชีวิตหลังเกษียณ ของพนักงานบริษัท ในเขตห้วยขวาง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีแนวคิดเกี่ยวกับการออมไม่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิง ล้วนต่างให้ความสำคัญเกี่ยวกับการออม **ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย พฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมตัวในการใช้ชีวิตหลังเกษียณ ของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ที่พบว่า**

กลุ่มคนทุกกลุ่มให้ความสำคัญกับการออมและมีแนวโน้มในการออมเงินเพิ่มสูงขึ้นทุกปี โดยตามแนวคิดให้ความสำคัญในเรื่องค่าใช้จ่ายฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งหากมีเงินเหลือพอก็จะนำไปลงทุนเพื่อหาผลตอบแทน โดยการลงทุนเพื่อการผลตอบแทนที่เข้าถึงง่ายที่สุดก็จะเป็นธนาคารพาณิชย์เพื่อนำเงินไปฝากรับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยเงินฝากอีกทั้งมีความเสี่ยงต่ำและหากจำเป็นต้องใช้เงินก็สามารถไปถอนออกมาใช้ได้โดยง่าย ซึ่งแตกต่างกับช่องทางอื่น เช่น ซื้อทองคำ ซื้อ LTF / RMF พันธบัตรรัฐบาล ซึ่งเมื่อหากต้องใช้เงินจะต้องใช้เวลาในการดำเนินการหรือมูลค่าของเงินอาจเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากเงินต้นเริ่มแรก แต่อย่างไรก็ดีกลุ่มคนที่มีจากระดับการศึกษาที่แตกต่างกันก็เลือกช่องทางออมที่แตกต่างกันด้วย เช่นกลุ่มคนที่มีระดับการศึกษาปริญญาโทจะเลือกลงทุนในช่องทางที่มีความซับซ้อนและต้องมีข้อมูลเยอะ เช่นการลงทุน LTF / RMF หุ้นกู้ เป็นต้น และหากมีรายได้มากก็จะเลือกลงทุนในช่องทางที่มีความเสี่ยงมากเพื่อผลตอบแทนที่มากตามกัน **ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร** แต่หากมีรายได้น้อยก็จะเลือกลงทุนในช่องทางที่มีความเสี่ยงน้อย เช่น เงินฝากธนาคารพาณิชย์ ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมักจะหาข้อมูลเพื่อใช้ในการลงทุนโดยใช้ Internet เพื่อทำการสืบค้นหาข้อมูลเพื่อใช้เปรียบเทียบเป็นช่องทางในการออม

ข้อเสนอแนะ

1. ปัจจุบันแหล่งข้อมูลที่มีอิทธิพลในการออมมากที่สุดจะเห็นได้ว่าเป็นช่องทาง Internet ซึ่งคนที่สนใจที่จะออมหรือนำวิธีการออมต่างๆมาเปรียบเทียบเพื่อตัดสินใจมักจะสืบค้นจาก Internet การส่งเสริมหรือการให้ข้อมูลจากแหล่งช่องทางต่างๆควรนำเสนอข้อมูลการออมอย่างรอบด้าน ซึ่งก็จะทำให้การออมหรือเลือกออมช่องทางใดช่องทางหนึ่งสามารถตัดสินใจได้ง่าย

2. การออมเพื่อใช้ชีวิตในวัยเกษียณคนส่วนใหญ่มองเห็นถึงความไม่แน่นอนหลายๆอย่าง เช่น รายจ่ายฉุกเฉิน เจ็บป่วย หรือการไม่สามารถทำงานให้มีรายได้เลี้ยงตัวเองอย่างเพียงพอได้ สะท้อนให้เห็นถึงความไม่แน่นอนหากชีวิตเริ่มที่อายุที่สูงขึ้น ซึ่งหน่วยงานภาครัฐควรสนับสนุนแนวคิดเกี่ยวกับการออม ไม่นั่นการกระตุ้นเศรษฐกิจหรือจูงใจให้ซื้อสินค้าฟุ่มเฟือย รวมถึงเน้นส่งเสริมอาชีพของผู้สูงอายุ

บรรณานุกรม

นางสาวปรารถนา เหล่าคนดี การศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของคณวิทำงาน กรณีศึกษา : พนักงานบริษัทฟู๊ดโปรเจ็ค (สยาม) จำกัด และ พนักงานบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด การศึกษาตามหลักสูตร เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2558

มงคลชัย จำรูญ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินการออมแห่งชาติ ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร การศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการเงิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปีการศึกษา 2560

วิศวะ คำนวน1, กิตติศักดิ์ แซ่ลี2 และ ปรียาวัลย์ คูหา ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินของหัวหน้าครัวเรือน อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา กรณีศึกษา : หมู่บ้านสระไม้แดง การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 2 “การวิจัย 4.0 เพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”

พรทิพย์ บุญทรง , นงลักษณ์ ลักคนทีนากร , สุรัชฎา เมฆขลา ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ประจำปีงบประมาณ 2558

สกุณา หวังเอียด1 และ วรลักษณ์ หิมะกลัด ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมตัวในการใช้ชีวิตหลังเกษียณ ของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

เงินออมสำคัญไฉน ทำไมต้องมีเงินออม <https://www.ncb.co.th/fin-knowledge/why-save-money>

ความหมายการออม <https://www.sites.google.com/site/boonrung02/home/hnwy-thi-3-kar-xxm>

ความหมายการออม <https://sites.google.com/site/natpatai24456/hnwy-thi2-kar-xxm>

เหตุผลในการออม <https://www.ktb.co.th/th/krungthai-update/promotion-detail/142>

การออม <https://www.slideshare.net/OptimisticDelight/9-38314913>

ปัจจัยสำคัญในการออม http://119.46.166.126/self_all/selfaccess8/m2/189/lesson5/item2.php

การออม <https://www.1213.or.th/th/moneymgt/save/Pages/save.aspx>

การออม <https://www.gotoknow.org/posts/267563>

ความสำคัญในการออมเงิน <https://moneyhub.in.th/article>